

Kurs Vetenskapligt Förhållningssätt 2021

Kursintroduktion och Seminarium 1

2021-01-27

FoUU-centrum Fyrbodal

Kursmaterial Vetenskapligt Förhållningssätt år 2021

E-post fou.primarvard.fyrbodal@vgregion.se

FoUU-centrum Fyrbodal, Vänerparken 15, Vänersborg

Innehållsförteckning

Välkommen till kurs "Vetenskapligt förhållningssätt"	1
Målgrupp	1
Syfte	1
Metod	1
Krav för godkänd kurs	1
Kursinnehåll och mål	1
Kurskostnad	1
Övrigt	1
Kurslokal	2
Kursadministration	2
Frågeställning enligt PICO	3
Mall för arbete med frågeställning	3
Litteraturstudier 2020	4
Grundregler för handledning och konstruktiv feed-back	5
Att ge konstruktiv feed-back	5
Att ta emot konstruktiv feed-back	5

Välkommen till kurs ”**Vetenskapligt förhållningssätt**”

Målgrupp

ST-läkare inom Västra Götalandsregionen eller i verksamhet med vård- eller samverkansavtal med Västra Götalandsregionen.

Syfte

Att lära ut ett grundläggande medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt. Efter avslutad kurs ska deltagarna kunna förhålla sig vetenskapligt till de kunskaper och metoder som används i det dagliga arbetet, d.v.s. bli kritiska konsumenter av vetenskapliga rön. Deltagarna ska kunna söka, läsa, bedöma och använda existerande medicinsk kunskap som finns bland annat i medicinska artiklar, eller kunna konstatera att sådan kunskap saknas. Resultaten från kursdeltagarnas litteraturstudier ska vara av en så god kvalitet att de kan komma vårdverksamheterna till nytta.

Metod

Problembaserat lärande i grupp samt föreläsningar i forskningsmetodik. Kursen omfattar totalt 20 dagar varav 11 dagar som ägnas åt arbete i grupp och de övriga 9 dagarna utgörs av icke-handlett arbete individuellt eller i grupp. Kursen avslutas dag 20 med en gemensam redovisning av de individuella litteraturstudierna.

Krav för godkänd kurs

Det är obligatorisk närvaro på de handledda dagarna. Under kursen blir deltagarna färdiga med en skriftlig litteraturstudie enligt vetenskapliga principer, opponentskap och en PowerPoint-presentation.

Kursinnehåll och mål

- föreläsningar om olika studietyper, kvalitativa metoder, statistik, etiska frågeställningar, litteratursökning, EBM etc.
- att omsätta en idé eller frågeställning till en forskningsbar fråga
- att fördjupa sig i den vetenskapliga litteraturen som rör frågeställningen
- att genomföra en litteraturstudie enligt vetenskaplig standard inklusive implikationer för den egna praktiken
- att kunna redovisa sina resultat i en skriftlig litteraturstudie och i muntlig form samt att opponera på annan deltagares arbete
- att presentera sin litteraturstudies resultat för medarbetarna i vårdverksamheten.

Kurskostnad

31 200 kr som faktureras och betalas före kursstart. Kurskostnaden inkluderar **vetenskaplig** handledning under kursens gång, de artiklar som ska läsas enligt schemat, kurspärm, förmiddags- och eftermiddagsfika.

Övrigt

Kursen bedrivs i samarbete mellan FoU primärvård Fyrbodal och NU-sjukvårdens FoU-enhet.

För ST-läkare i allmänmedicin uppfyller godkänd kurs kraven i hela delmål 19 inom SOSFS 2008:17 alternativt 2015:8 a5, det vill säga på såväl kurs som ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.

Litteraturstudien skrivs på svenska språket och de artiklar som används inom kursen är oftast skrivna på engelska. Det krävs därför att deltagarna har goda kunskaper i båda dessa språk för att kunna genomföra kursen inom schemalagd kurstid.

Språklig handledning ingår inte i kursen. Klinisk handledare för ST-läkare har vid ansökan om kurs intygat att deltagaren har förmåga att läsa engelska vetenskapliga artiklar och har kunskaper i svenska motsvarande godkänd nivå C1. Det är således den kliniske handledaren som ska hantera språkbearbetningen i rapporten, om så krävs, då denne garanterat adekvat språknivå.

Litteraturstudien kan i framtiden användas som underlag till en större studie. En fortsättning ligger dock inte inom ramen för denna kurs. Handledaren kan ge råd kring olika sätt att kunna fortsätta med sitt projekt efter kursens avslut.

Max antal deltagare är 24 stycken.

Kurslokal

För kurs under våren 2021 planeras för digitala föreläsningar och handledningsgrupper. Om det är möjligt förläggs kursavslutning till FoUU-centrum Fyrbodol, Vänerparken 15 A, Vänersborg.

Kursadministration

För kontakt med kursadministrationen används e-postadress fou.primarvard.fyrbodol@vgregion.se.

Välkommen!

Bertil Marklund Eva Larsson
FoU primärvård Fyrbodol FoU primärvård Fyrbodol

Entré till FoUU-centrum Fyrbodol, Vänerparken 15A, Vänersborg

Frågeställning enligt PICO

Mall för arbete med frågeställning

Hur du formulerar din frågeställning skapar underlag för den litteraturstudie som du ska genomföra.

Din fråga är något i din kliniska vardag som du undrar över, saknar svar på eller anser vara alltför ofullständigt belyst eller beforskat. Det är också viktigt att klargöra i vilket sammanhang problemet ingår.

Frågeställningen ska vara klar, kortfattad, gå att besvara och dra slutsatser av.

Din forskningsfråga ska vara:

- Kliniskt relevant för den verksamhet som du arbetar i.
- Så fokuserad att det är möjligt göra en litteratursökning i biomedicinska databaser efter tidigare undersökningar, som belyser samma problematik.
- Avgränsad så att det går att besvara inom avsatt tid.

PICO Element	Suggestions to help	Example
1. The P atient or P opulation	How would I describe a group of patients similar to this one?	<i>In children under 12 years with poorly controlled asthma on medium-dose inhaled steroids...</i>
2. The I ntervention (test, treatment, risk factor) being considered	What is the main action I am considering?	<i>...would adding salmeterol to their current therapy...</i>
3. The C omparison or alternative (where relevant)	What is (are) the other option(s)?	<i>...compared to increasing the dose of their current therapy...</i>
4. The O utcome(s) of interest	What do/es I/the patient want to happen/not happen?	<i>...lead to increased symptom control with no increase in side effects...</i>

Litteraturstudier 2020

- ACE-hämmare/ARB- framtidens förebyggande migränbehandling?
- Bör blå/svarta ovarier lämnas kvar vid ovarialtorsion?
- Diagnostiskt värde av Xpert BC som cancermarkör för urinblåsecancer - En systematisk review
- Dual energy CT – lägre stråldos, högre bildkvalitet?
- Effekten av akupunkturbehandling på spänningshuvudvärk hos vuxna jämfört med placeboakupunktur
- Effekten av linaklotid på IBS patienter med förstoppning
- Effekten av Tai chi vid behandling av fibromyalgi
- F-Hb - Användbart eller skitprov?
- Finns det evidens att ge tilläggsbehandling med Liotyronin vid hypotyreos?
- Fraktur eller inte? DT istället för MRT vid uppföljning av misstänkt scafoideumfraktur?
- Ger kortisonbehandling symtomlindring vid akut rinosinuit?
- Kan olistat ge en tillräcklig viktneđgång om behandlingen sker via primärvården?
- Lågdos Naltrexon för fibromyalgi patienter – Nytt och effektivt behandlingsalternativ?
- Olika behandlingsmetoder vid navelgranulom
- Percutan nefrostomi eller uretärstent vid avstängd pyelit?
- Polyfarmaci hos multisjuka äldre – finns vinster med utsättning hos de utsatta?
- Risken för gastrointestinala infektioner vid långvarig medicinering med protonpumpshämmare
- Räcker symptom för diagnos av akut cystit hos kvinnor?
- Ska patienter med diabetes screenas för pankreascancer?
- Snusning: Ett riskfritt sätt av nikotinberoende?
- Testosteronbehandling - för- och nackdelar
- Vilka faktorer kan man enkelt påverka på en vårdcentral för att göra allmänläkarna nöjda?
- Är mineralkortikoid-receptorantagonister ett behandlingsalternativ vid central serös chorioretinopati?
- Är ålderdom en kontraindikation för NSAIDs?

Grundregler för handledning och konstruktiv feed-back

- Den som ska få feed-back börjar – han eller hon får berätta hur de själva uppfattade sin insats.
- Börja med det positiva – Good things first.
- Ta lärandemål/konkreta mål som utgångspunkt
Ingen negativ kritik utan förslag till åtgärd.
- Summera. Bestäm om ev. uppföljning.

Att ge konstruktiv feed-back

- Tala om konkreta åtgärder och ge exempel.
- Var beskrivande inte värderande.
- Använd ”jag-uttalanden”.
- Föreslå alternativ om du ger negativ feed-back.
- Fråga dig själv – varför ger jag denna feed-back?
För min egen skull, eller för att hjälpa den som tar emot den?
- Ge feed-back så snart som möjligt.
- Ge bara feed-back när du blir ombedd om det – eller om ditt erbjudande om feed-back blir accepterat.

Att ta emot konstruktiv feed-back

- Lyssna uppmärksamt – tänk ut ditt svar först när den som ger feed-back är klar.
- Förvänta dig konstruktiv feed-back – du är bland vänner här.
- Använd bara de delar som är konstruktiva, och överväg dem noga.
- Stanna upp och tänk innan du svarar på feed-back.
- Be att få det repeterat om du är tveksam om du har uppfattat feed-back riktigt.
- Be om förklarande eller fördjupande beskrivning eller exempel.
- Be om förslag till hur du kan justera eller ändra dig.
- Respektera den som ger feed-back – och kom ihåg att säga Tack!